

تعیین اپی توپ‌های ناپیوسته زنجیره سبک ایمونوگلوبولین انسان توسط ایمونولوژی محاسبه‌ای

سهیلا روهانی: پزشک، گروه ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

* فاطمه حاجی قاسمی: گروه ایمونولوژی، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران (* نویسنده مسئول). fatimahajighasemi@gmail.com

فاطمه سفید: کارشناس ارشد، گروه زیست شناسی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه شاهد، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش: ۹۷/۳/۲۲

تاریخ دریافت: ۹۷/۱/۱۹

چکیده

زمینه و هدف: ایمونوگلوبولین‌ها (Igs) گروهی از پروتئین‌های سرم هستند که نقش مهمی در دفاع علیه میکروارگانیسم‌ها بر عهده دارند. ایمونوگلوبولین‌ها از زنجیره‌های سبک و سنگین تشکیل شده‌اند. زنجیره‌های سبک بر اساس تفاوت در انتهای کربوکسیلی ناحیه ثابت خود به دو ایزوتیپ کاپا (K) و لامبدا (λ) تقسیم می‌شوند. تغییرات قابل توجهی در نسبت زنجیره‌های کاپا به لامبدا می‌تواند در گسترش منوکلونال لنفوسیت‌های B در بدخیمی سلول‌های B یا در عفونت با ویروس ایدز در دوران جنینی روی دهد. به منظور سنجش دقیق یا هدف‌گیری اختصاصی زنجیره‌های سبک برای اهداف درمانی، ابزارهایی شناسایی اختصاصی دارای حساسیت و ویژگی بالا از جمله آنتی‌بادی‌های منوکلونال مورد نیاز هستند. در این راستا تعیین دقیق اپی‌توپ‌های اختصاصی زنجیره‌های سبک حائز اهمیت خاصی است. ایمونولوژی محاسبه‌ای شاخه‌ای از علم ایمونولوژی است که با به‌کارگیری اطلاعات زیستی موجود در کامپیوتر به تشخیص دقیق‌تر بیماری‌ها کمک می‌کند. هدف مطالعه حاضر بررسی و تعیین اپی‌توپ‌های ناپیوسته زنجیره سبک ایمونوگلوبولین انسان توسط ایمونولوژی محاسبه‌ای می‌باشد.

روش کار: توالی اسیدهای آمینه و ساختار سوم زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G مرجع انسان در پایگاه اطلاعاتی (Protein Data Bank) PDB، ساختار دوم زنجیره سبک ایمونوگلوبولین توسط نرم افزار Phyre2 (Protein Homology/analogy Recognition Engine V 2.0) و اپی‌توپ‌های ناپیوسته زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G مرجع انسان توسط نرم افزار CEP تعیین شدند.

یافته‌ها: در این مطالعه ۵ اپی‌توپ ناپیوسته در دومین ثابت زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان توسط نرم افزار CEP شناسایی شد. اپی‌توپ‌های فوق‌الذکر در ناحیه قرارگیری اسیدهای آمینه شماره ۱۰۰ الی ۲۱۴ واقع شده‌اند.

نتیجه‌گیری: در این پژوهش تعدادی از اپی‌توپ‌های ناپیوسته دومین ثابت زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان شناسایی شدند. این اپی‌توپ‌ها ابزارهای بسیار ارزشمندی جهت تولید آنتی‌بادی‌های منوکلونال اختصاصی زنجیره سبک ایمونوگلوبولین انسان بوده و می‌توانند به‌طور بالقوه برای تولید کیت‌های تشخیص اختصاصی زنجیره سبک، درمان برخی از بدخیمی‌های لنفوسیت B، تعیین نقشه اپی‌توپ‌های زنجیره سبک ایمونوگلوبولین انسان و مطالعات تکاملی مفید باشند.

کلیدواژه‌ها: اپی‌توپ ناپیوسته، ایمونوگلوبولین انسان، زنجیره سبک، ایمونولوژی محاسبه‌ای

مقدمه

سبک بر اساس تفاوت در انتهای کربوکسیلی ناحیه ثابت خود به دو ایزوتیپ کاپا (K) و لامبدا (λ) تقسیم می‌شوند. هر آنتی‌بادی یکی از این دو نوع ایزوتیپ زنجیره سبک را داراست. ۶۰٪ آنتی‌بادی‌های سرم دارای زنجیره سبک کاپا و ۴۰٪ آن‌ها دارای زنجیره سبک لامبدا هستند. بیان ایزوتیپ‌های زنجیره سبک در تعدادی از بدخیمی‌های لنفوسیت B متفاوت است (۵ و ۶). نقش تغییرات ایزوتیپ‌های زنجیره سبک در پاتوژنز بیماری میلوما غیر ترشحی گزارش شده است (۷). تغییرات قابل توجهی در نسبت

آنتی‌بادی‌ها یا ایمونوگلوبولین‌ها (Igs) گروهی از گلیکوپروتئین‌های سرم هستند که نقش مهمی در محافظت بدن در برابر میکروارگانیسم‌ها بر عهده دارند (۱ و ۲). همچنین آنتی‌بادی‌ها ابزارهای بسیار ارزشمندی برای انجام آزمایش‌های تشخیصی و تحقیقاتی هستند (۳). به‌علاوه در سال‌های اخیر آنتی‌بادی‌ها یکی از بزرگ‌ترین حوزه‌های رو به رشد در درمان بیماری‌هایی از قبیل التهاب و خود ایمنی بوده‌اند (۴). ایمونوگلوبولین‌ها از زنجیره‌های سبک و سنگین تشکیل شده‌اند. زنجیره‌های

مورد نیاز هستند مانند کاربردهای درمانی یا استفاده در فلوسایتومتری، اپی‌توپ‌های ناپیوسته ارجح می‌باشند (۲۰). ایمونولوژی کامپیوتری ("Computational Immunology")، شاخه‌ای نسبتاً جدید از علم ایمونولوژی است که از اطلاعات زیستی موجود در کامپیوتر به‌عنوان ابزاری کارآمد جهت آنالیز، مدل‌سازی و پیشگویی فعالیت سیستم ایمنی در دو حالت سلامتی و بیماری همچنین تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر بیماری‌ها کمک می‌کند (۲۱ و ۲۲).

ایمونولوژی کامپیوتری، حجم زیادی از اطلاعات آزمایشگاهی جمع‌آوری شده در کامپیوتر را آنالیز کرده و در واقع از کامپیوتر به‌عنوان آزمایشگاه استفاده و اطلاعات حاصل از تحقیقات تجربی گردآوری شده در کامپیوتر را دسته‌بندی و با برنامه‌های کامپیوتری داده‌کاوی می‌کند. لذا، علم ایمونوفورماتیک تقریباً در تمامی زمینه‌های ایمنی‌شناسی و بیماری‌ها توسعه پیدا کرده و از کارایی بسیار بالایی برخوردار است. این علم فرصت‌های جدید و بدیعی برای تحقیقات آینده در زمینه ایمونولوژی فراهم نموده است (۲۳ و ۲۴). بر اساس تحقیقات آزمایشگاهی، ناحیه ثابت زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین انسان که از دومین ثابت تشکیل شده است دارای ایمونوژنیسیته نسبتاً بالایی است (۲۵). هدف مطالعه حاضر به‌کارگیری دانش ایمونولوژی کامپیوتری جهت تجزیه و تحلیل داده‌های آزمایشگاهی موجود در کامپیوتر در مورد ساختمان مولکول ایمونوگلوبولین انسان به‌منظور تعیین اپی‌توپ‌های فضایی ناحیه ثابت زنجیره سبک آن به هدف بهینه‌سازی آزمون‌های تشخیصی زنجیره سبک و روش‌های درمان بیماری‌هایی که در آن‌ها زنجیره سبک ایمونوگلوبولین انسان به‌طور اختصاصی هدف قرار می‌گیرد، می‌باشد. همچنین آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد زنجیره‌های سبک، جهت مطالعه ساختمان و ارتباط آن با ویژگی‌های آنتی‌ژنیک مولکول‌های ایمونوگلوبولینی مفید هستند.

روش کار

تعیین توالی اسیدهای آمینه تأیید شده زنجیره

زنجیره‌های سبک کاپا به لامبدا می‌تواند در گسترش منوکلونال لنفوسیت‌های B بدخیم (۸) یا در ناهنجاری‌های گسترش منوکلونال سلول‌های B در کودکان عفونی شده با ویروس ایدز در دوران جنینی روی دهد (۹ و ۱۰). غالباً در تشخیص تومورهای سلول‌های B، نسبت سلول‌های دارای زنجیره سبک κ به سلول‌های دارای زنجیره سبک λ تعیین می‌گردد. همچنین آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد زنجیره‌های سبک در تشخیص و ایمونوتراپی بیماران دارای پلاسماسل منوکلونال و بیماری‌های ایمونوپرولیفراتیو سلول‌های B از اهمیت بالینی برخوردارند (۱۱ و ۱۲). بنابراین هدف‌گیری اختصاصی زنجیره‌های سبک برای درمان برخی از بیماری‌ها مفید خواهد بود. برای سنجش دقیق ایزوتیپ‌های زنجیره سبک، ابزارهایی شناسایی اختصاصی دارای حساسیت و ویژگی بالا از جمله آنتی‌بادی‌های منوکلونال مورد نیاز هستند (۱۳ و ۱۴). جهت بهینه‌سازی آزمون‌های تشخیصی زنجیره‌های سبک و افزایش اثرات درمان‌های ضد زنجیره‌های سبک، شناسایی دقیق شاخصه‌های آنتی‌ژنیک (اپی‌توپ‌های) اختصاصی زنجیره‌های سبک از اهمیت خاصی برخوردار است (۱۵ و ۱۶). تعدادی آنتی‌بادی منوکلونال ضد زنجیره‌های سبک ایمونوگلوبولین‌های انسان در موش تولید شده‌اند که با ایمونوگلوبولین‌های برخی گونه‌های دیگر نیز واکنش داده‌اند. ولیکن موقعیت و ویژگی اپی‌توپ‌های مورد شناسایی آن‌ها به‌طور کامل گزارش نشده است (۱۷ و ۱۸).

اپی‌توپ‌ها از نظر نحوه قرارگیری اسیدهای آمینه در کنار هم به دو نوع پیوسته (خطی) و ناپیوسته (فضایی) تقسیم می‌شوند. اپی‌توپ‌های پیوسته به‌صورت زنجیره‌ای خطی از اسیدآمینه‌های پشت سر هم که با پیوند کووالانسی به هم متصل شده‌اند به وجود می‌آیند، درحالی‌که اپی‌توپ‌های ناپیوسته به‌صورت اسیدآمینه‌های جدا از هم که طی تغییرات ایجاد شده در شکل‌گیری ساختارهای فضایی دوم و سوم مولکول در کنار هم قرار می‌گیرند به وجود می‌آیند (۱۹). در مواردی که پروتئین‌های هدف به شکل اولیه و طبیعی خود

به دست آمدند. این ساختارها به کمک مطالعات آزمایشگاهی و کریستالوگرافیک مشخص شده بودند. همچنین در تعیین ساختار دوم زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین G، نرم‌افزار Phyre2 Protein Homology/analogy Recognition Engine V 2.0 که در وبگاه <http://www.sbg.bio.ic.ac.uk/phyre> در دسترس می‌باشد مورد استفاده قرار گرفت (۲۷).

پیش‌بینی اپی توپ‌های ناپیوسته زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین G انسان: اپی توپ‌های ناپیوسته بخش ثابت زنجیره سبک ایمونوگلوبولین انسان توسط نرم‌افزار CEP پیش‌بینی شدند (۲۸).

یافته‌ها

توالی اسید آمینه‌های زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین انسان: توالی اسید آمینه‌های زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین G انسان در پایگاه اطلاعاتی PDB (Bank Protein Data)، با نام اختصاری IGT تعیین و در جدول ۱ نشان داده

سبک ایمونوگلوبولین G انسان با استفاده از بانک اطلاعاتی NCBI (National Center for Biotechnology Information) و پایگاه داده PDB (Protein Data Bank) توالی اسیدهای آمینه تأیید شده زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان با استفاده از بانک اطلاعاتی NCBI <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/> و به کمک پایگاه داده PDB (Protein Data Bank) در وبگاه <http://www.rcsb.org/pdb/home/home.do> تعیین شد (۲۶). این توالی‌ها با روش‌های آزمایشگاهی و کریستالوگرافی به دست آمده بودند.

تعیین ساختمان دوم و سوم زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان با استفاده از پایگاه داده PDB

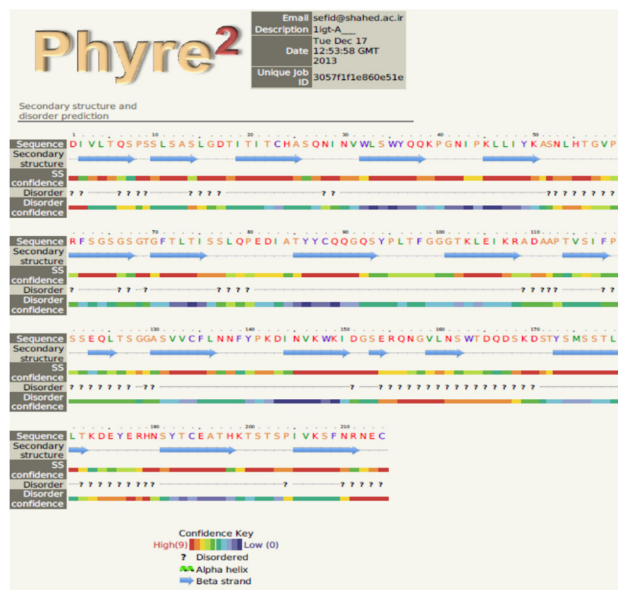
ساختارهای دوم و سوم زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان در پایگاه داده PDB به <http://www.rcsb.org/pdb/home/home.do> با کد دسترسی IGT

جدول ۱- توالی اسید آمینه‌های زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین انسان

Sequence (توالی) *

```
DIVLTQSPSSLSASLGDTITITCHASQININWLSWYQQKPGNIPKLLIYKASNLHTGVPSPRFSGS
GSGTGFTLTISSLQPEDIATYYCQQGQSYPLTFGGGKLEIKRADAAPTVSIFPPSSEQLTSGAS
VVCFLNNFYPKDINVKWKIDGSEKQNGVLSWTDQDQSKDSTYSMSSTLTLTKDEYERHNSY
TCEATHKTTSTSPIVKSFNREK
```

* هر حرف بیانگر رمز تک حرفی یک اسید آمینه است

شکل ۱- ساختار دوم زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان که توسط نرم‌افزار phyre2 تعیین شده است. صفحات بتا با پیکان آبی رنگ و ماریچ‌های آلفا با رنگ سبز نشان داده شده است.

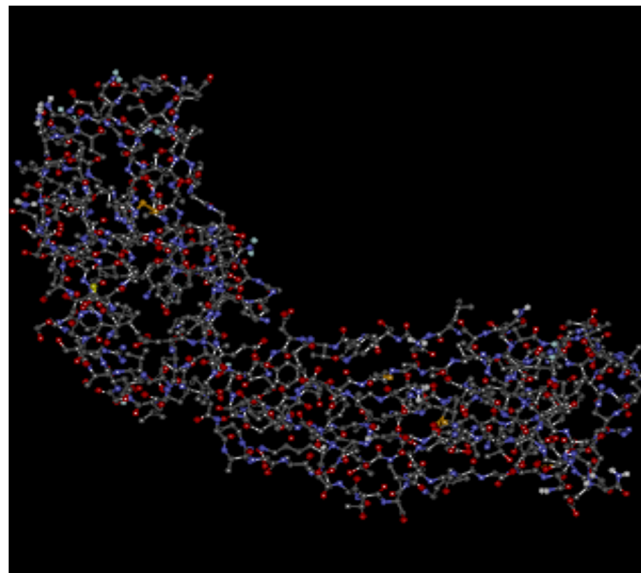
۳- پیش‌گویی اپی‌توپ‌های ناپیوسته ناحیه ثابت زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین G انسان: پنج اپی‌توپ ناپیوسته ناحیه ثابت زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین G انسان که توسط نرم‌افزار CEP تعیین شده‌اند در جدول ۲ نمایش داده شده‌اند. اپی‌توپ‌های فوق‌الذکر در محدوده اسیدهای آمینه شماره ۱۰۰ الی ۲۱۴ در ناحیه ثابت زنجیره سبک واقع شده‌اند.

بحث و نتیجه‌گیری

در این پژوهش پنج اپی‌توپ ناپیوسته ناحیه

شده است. اسیدآمینه‌ها با نماد اختصاری تک‌حرفی نمایش داده شده‌اند.

ساختار دوم و سوم زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین انسان: شکل ۱ ساختار دوم زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان را نشان می‌دهد که توسط نرم‌افزار phyre2 به دست آمده است. شکل ۲ ساختار سوم زنجیره سبک ایمونوگلوبولین انسان را نشان می‌دهد که به روش کریستالوگرافی و بر اساس توالی اسیدآمینه‌ای مرجع، توسط نرم‌افزار IEDB به دست آمده است و با مدل گلوله و میله نمایش داده شده است.

شکل ۲- ساختار سوم یا سه بعدی زنجیره سبک ایمونوگلوبولین G انسان است که توسط نرم‌افزار IEDB با مدل گلوله و میله نمایش داده شده است.

جدول ۲- اپی‌توپ‌های ناپیوسته ناحیه ثابت زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین G انسان که توسط نرم‌افزار CEP پیش‌بینی شده‌اند.

شماره اپی‌توپ	تعداد اسیدهای آمینه	شماره و توالی اسیدهای آمینه
۱	۵۶	: KRADaApT ¹⁰⁴ 107- 151-170: DGSERQNGVINsWTDqDSKD 197-214: ThKTSTSPIVKSfNRNEC
۲	۱۵	126-129: TSGG 180-190: TITKDEyERhN
۳	۴۶	151-170: DGSERQNGVINsWtDqDSKD 180-190: TITKDEyERhN 100-114: GGtKIEiKRADaApT
۴	۵۷	180-190: TITKDEyERhN 122-129: SEqLTSGG 151-170: DGSERQNGVINsWtDqDSKD 197-214: ThKTSTSPIVKSfNRNEC
۵	۵۳	180-190: TITKDEyERhN 126-129: TSGG 151-170: DGSERQNGVINsWTDqDSKD 197-214: ThKTSTSPIVKSfNRNEC

اختصاصی زنجیره‌های سبک از اهمیت خاصی برخوردار است (۱۵ و ۱۶). در مواردی که پروتئین‌های هدف به شکل اولیه و طبیعی خود مورد نیاز هستند مانند کاربردهای درمانی یا فلوسایتومتری، اپی توپ‌های ناپیوسته ارجح می‌باشند (۲۰). ایمونولوژی کامپیوتری (ایمونوآنفورماتیک)، شاخه‌ای از علم ایمونولوژی است که از اطلاعات زیستی موجود در کامپیوتر به‌عنوان ابزاری کارآمد جهت آنالیز، مدل‌سازی و پیشگویی فعالیت سیستم ایمنی در حالات سلامتی و بیماری همچنین تشخیص سریع‌تر و دقیق‌تر بیماری‌ها کمک می‌کند (۲۱ و ۲۲). این علم فرصت‌های جدید و بدیعی برای تحقیقات آینده در زمینه ایمونولوژی فراهم نموده است (۲۳ و ۲۴). بر اساس تحقیقات آزمایشگاهی، ناحیه ثابت زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین انسان دارای ایمونوژنیسیته نسبتاً بالایی است (۲۵).

تعدادی آنتی‌بادی منوکلونال ضد زنجیره‌های سبک ایمونوگلوبولین‌های انسان در موش تولید شده‌اند که با ایمونوگلوبولین‌های برخی گونه‌های دیگر نیز واکنش داده‌اند. همچنین موقعیت و ویژگی اپی توپ‌های مورد شناسایی آن‌ها به‌طور کامل گزارش نشده است (۱۷، ۱۸، ۲۹، ۳۰).

کلون‌های HP6053 متعلق به ایزوتیپ IgG2a (۲۹) و HP6062 متعلق به ایزوتیپ IgG3 (۳۰)، اختصاصی زنجیره سبک K هستند. همچنین آنتی‌بادی منوکلونال 6e1، علیه زنجیره سبک K تولید شده است که با IgG متعلق به گونه‌های گوریل، Baboon، Rhesus، New word، الاغ، گوسفند، خوک، خرگوش و خوکچه هندی واکنش متقاطع نشان داده است (۱۸). آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد زنجیره‌های سبک، جهت مطالعه ساختمان و ارتباط آن با ویژگی‌های منوکلونال آنتی‌ژنیک مولکول‌های ایمونوگلوبولینی مفید هستند.

در مطالعه قبلی ما تعدادی قابل‌توجهی از اپی توپ‌های خطی مولکول ایمونوگلوبولین G انسان با نرم‌افزارهای ایمونوآنفورماتیکی شناسایی و معرفی شده‌اند (۳۱). پیشگویی اپی توپ‌های فضایی زنجیره‌های سبک می‌تواند در بهینه‌سازی

ثابت زنجیره سبک مولکول IgG انسان توسط نرم‌افزار CEP پیش‌بینی و معرفی شدند.

طبق نتایج نرم‌افزار CEP، مهم‌ترین اپی توپ‌های ناپیوسته ناحیه ثابت زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین انسان در محدوده اسیدآمینه‌های شماره ۱۱۴-۱۰۰، ۱۲۹-۱۲۲، ۱۷۰-۱۵۱، ۱۹۰-۱۸۰ و ۲۱۴-۱۹۷ واقع شده‌اند. این اپی توپ‌ها در دومین ثابت زنجیره سبک Constant (Domain) مولکول ایمونوگلوبولین انسان واقع شده‌اند. نرم‌افزار CEP اسیدآمینه‌های دارای قابلیت دسترسی بیش از ۲۵ درصد را به‌عنوان قسمتی از یک اپی توپ در نظر می‌گیرد. CEP اولین و تنها نرم‌افزار در دسترس برای پیش‌گویی اپی توپ‌های ناپیوسته می‌باشد که جهت نقشه‌برداری از جایگاه‌های مهم اتصال آنتی‌ژن - آنتی‌بادی بسیار سودمند است (۲۸).

ایزوتیپ‌های زنجیره سبک در تعدادی از بدخیمی‌های لنفوسیت B به‌صورت متفاوت بیان می‌شوند (۵ و ۶). همچنین تغییرات قابل‌توجه در نسبت زنجیره‌های سبک کاپا به لامبدا می‌تواند در گسترش منوکلونال لنفوسیت‌های B بدخیم (۸) یا در ناهنجاری‌های گسترش منوکلونال سلول‌های B در کودکان عفونی شده با ویروس ایدز در دوران جنینی روی دهد (۹ و ۱۰). غالباً در تشخیص تومورهای سلول‌های B نسبت سلول‌های دارای زنجیره سبک K به سلول‌های دارای زنجیره سبک λ ، تعیین می‌گردد. همچنین آنتی‌بادی‌های منوکلونال ضد زنجیره‌های سبک در تشخیص و ایمونوتراپی بیماران دارای پلاسماسل منوکلونال و بیماری‌های ایمونوپرولیفراتیو سلول‌های B از اهمیت بالینی برخوردارند (۱۱ و ۱۲). بنابراین هدف‌گیری اختصاصی زنجیره‌های سبک در درمان برخی از بیماری‌ها مفید خواهد بود. جهت سنجش دقیق ایزوتیپ‌های زنجیره سبک، ابزارهایی شناسایی‌کننده اختصاصی دارای حساسیت و ویژگی بالا از جمله آنتی‌بادی‌های منوکلونال مورد نیاز هستند (۱۳ و ۱۴).

برای بهینه‌سازی آزمون‌های تشخیصی زنجیره‌های سبک و افزایش اثرات درمان‌های ضد زنجیره‌های سبک، شناسایی دقیق اپی توپ‌های

cells reveals a coordinated sequence of primary and secondary IGK gene rearrangement, IGK deletion, and IGL gene rearrangement. *J Immunol*; 2005. 174:367-75.

6. Perfetti V, Vignarelli MC, Palladini G, Navazza V, Giachino C, Merlini G. Insights into the regulation of immunoglobulin light chain gene rearrangements via analysis of the kappa light chain locus in lambda myeloma. *Immunology*; 2004. 112:420-7.

7. Coriu D, Weaver K, Schell M, Eulitz M, Murphy CL, Weiss DT, et al. A molecular basis for nonsecretory myeloma. *Blood*; 2004. 104:829-31.

8. Yang JJ, Zhang GS, Chen XR. [Analysis of monoclonal protein in 72 cases of multiple myeloma] *Hunan. Yi Ke Da Xue Xue Bao*; 2001 Apr 28. 26(2):152-4. [Chinese].

9. Guo Y, Siewe B, Epeldegui M, Detels R, Landay A, Martínez-Maza O. TLR2 activated B cells are phenotypically similar to the abnormal circulating B cells seen preceding the diagnosis of AIDS related NHL diagnosis. *J Acquir Immune Defic Syndr*; 2013. 64(2):204-10.

10. Young Ok C, Li L, Young KH. EBV-driven B-cell lymphoproliferative disorders: from biology, classification and differential diagnosis to clinical management. *Exp Mol Med*; 2015 Jan. 47(1): e132.

11. Kaplon H, Reichert JM. Antibodies to watch in 2018. *MAbs*; 2018 Jan 4.

12. Genzen JR, Murray DL, Abel G, Meng QH, Baltaro RJ, Rhoads DD, et al. Screening and diagnosis of monoclonal gammopathies: An international survey of laboratory practice. *Arch Pathol Lab Med*; 2017 Dec 21.

13. Gran C, Gahrton G, Alici E, Nahi H. Case Report: Treatment of light-chain amyloidosis with daratumumab monotherapy in two patients. *Eur J Haematol*; 2017 Dec 11.

14. Kaufman GP, Schrier SL, Lafayette RA, Arai S, Witteles RM, Liedtke M. Daratumumab yields rapid and deep hematologic responses in patients with heavily pretreated AL amyloidosis. *Blood*; 2017 Aug 17. 130(7):900-02.

15. Sabatino R, Perrone A, Cuomo M, Liotti S, Barchiesi V, Cantile M, et al. Analytical criticalities associated to different immunological methods for serum free light chain detection in plasma cell dyscrasias: A description of particular clinical cases. *Int J Mol Sci*; 2017. 18(4):E804.

16. Gagliardi A, Carbone C, Russo A, Cuccurullo R, Lucania A, Cioppa PD, et al. Combined use of free light chain and heavy/light chain ratios allow diagnosis and monitoring of patients with monoclonal gammopathies: Experience of a single institute, with three exemplar case reports. *Oncol Lett*; 2016 Oct. 12(4):2363-70.

17. Hasnaoui M, Blanchard D, Willem C, Loirat MJ, Lambin P. Production and properties of

تولید آنتی‌بادی‌های منوکلونال اختصاصی دارای افینیتی بالا در اتصال به زنجیره‌های سبک و افزایش حساسیت آزمون‌های تشخیصی آن‌ها بسیار مؤثر باشد. از طرفی بسیاری از آنتی‌بادی‌های مورد استفاده برای اهداف درمانی اپی‌توپ‌های فضایی را هدف قرار می‌دهند. بنابراین پیش‌گویی و تعیین اپی‌توپ‌های فضایی از این جنبه نیز حائز اهمیت و درخور توجه است.

همچنین تعیین اپی‌توپ‌های فضایی ایمونوگلوبولین‌ها می‌تواند در تشخیص ویژگی‌های اتو آنتی‌بادی‌های ضد ایمونوگلوبولینی از جمله روماتوئید فاکتور بسیار مفید واقع شوند (۳۲ و ۳۳).

اپی‌توپ‌های فضایی ناحیه ثابت زنجیره سبک ایمونوگلوبولین که در این مطالعه پیش‌بینی شده‌اند ابزارهای مناسبی جهت تولید آنتی‌بادی‌های منوکلونال اختصاصی زنجیره‌های سبک به هدف بهینه‌سازی آزمون‌های تشخیصی زنجیره سبک و روش‌های درمان بیماری‌هایی که در آن‌ها زنجیره سبک ایمونوگلوبولین انسان به‌طور اختصاصی هدف قرار می‌گیرد، می‌باشند. به‌علاوه این اپی‌توپ‌ها می‌توانند برای تعیین نقشه اپی‌توپ‌های زنجیره سبک مولکول ایمونوگلوبولین انسان و همچنین مطالعات تکاملی مورد بهره‌برداری قرار گیرند.

منابع

1. Zhu Z, Zhang M, Shao W, Wang P, Gong X, Ma J, et al. Immunoglobulin M, a novel molecule of myocardial cells of mice. *Int J Biochem Cell Biol*; 2017 Apr 6.

2. Woof JM. Immunoglobulins and their receptors, and subversion of their protective roles by bacterial pathogens. *Biochem Soc Trans*; 2016. 44(6):1651-8.

3. Edwards AM, Isserlin R, Bader GD, Frye SV, Willson TM, Yu FH. Too many roads not taken. *Nature*; 2011. 470(7333):163-5.

4. Buss NA, Henderson SJ, McFarlane M, Shenton JM, de Haan L. Monoclonal antibody therapeutics: history and future. *Curr Opin Pharmacol*; 2012. 12(5):615-22.

5. Klein F, Feldhahn N, Mooster JL, Sprangers M, Hofmann WK, Wernet P, et al. Tracing the pre-B to immature B cell transition in human leukemia

- murine monoclonal antibodies with domain-switched, deleted and point-mutated chimeric antibodies. *J Immunol Meth*; 1993. 158:107-22.
31. Hajighasemi F, Rohani S, Sefid F. Assessment of immunogenic linear epitopes on human immunoglobulin G by immunoinformatic approach. *Res Med*; 2016. 40(1):30-35. [Persian].
32. Burbelo PD, Teos LY, Herche JL, Iadarola MJ, Alevizos I. Autoantibodies against the immunoglobulin-binding region of Ro52 link its autoantigenicity with pathogen neutralization. *Sci Rep*; 2018. 8(1):3345.
33. Huang T, Mathieu M, Lee S, Wang X, Kee YS, Bevers JJ 3rd, et al. Molecular characterization of human anti-hinge antibodies derived from single-cell cloning of normal human B cells. *J Biol Chem*; 2018. 293(3):906-19.
- monoclonal antibodies against human IgG isotypes. *Hybridoma*; 1996. 15:351-8.
18. Jefferis R, Low J, Ling NR, Porter P, Senior S. Immunogenic and antigenic epitopes of immunoglobulins. I. Cross-reactivity of murine monoclonal antibodies to human IgG with the immunoglobulins of certain animal species. *Immunology*; 1982. 45:71-7.
19. Forsström B, Bisławska Axnäs B, Rockberg J, Danielsson H, Bohlin A, et al. Dissecting antibodies with regards to linear and conformational epitopes. *PLoS One*; 2014. 10(3): e0121673.
20. Xie X, Weisser NE, McLean MD, Hall JC. Complexes with anti-epitope tag IgGs improve the therapeutic potential of epitope-tagged antibody fragments. *Mol Immunol*; 2010 Apr. 47(7-8):1529-34.
21. Buss NA, Henderson SJ, McFarlane M, Shenton JM, de Haan L. Monoclonal antibody therapeutics: history and future. *Curr Opin Pharmacol*; 2012. 12(5):615-22.
22. Singh SP, Mishra BN. Major histocompatibility complex linked databases and prediction tools for designing vaccines. *Hum Immunol*; 2016. 77(3):295-306.
23. Hu X, Chen Q, Sowrirajan B, Bosche M, Imamichi T, Sherman BT. Genome-Wide Analyses of microRNA profiling in interleukin-27 treated monocyte-derived human dendritic cells using deep sequencing: A pilot study. *Int J Mol Sci*; 2017. 18(5).
24. Chenzhang Y, Wen Q, Ding X, Cao M, Chen Z, Mu X, et al. Identification of the impact on T- and B- cell epitopes of human papillomavirus type-16 E6 and E7 variant in Southwest China. *Immunol Lett*; 2017 Jan. 181:26-30.
25. Langerak AW, Brüggemann M, Davi F, Darzentas N, van Dongen JJM, Gonzalez D, et al. High-throughput immunogenetics for clinical and research applications in immunohematology: potential and challenges. EuroClonality-NGS Consortium. *J Immunol*; 2017. 198(10):3765-74.
26. Tomar N, De RK. Immunoinformatics: a brief review. *Methods Mol Biol*; 2014. 1184:23-55.
27. Bennett-Lovsey RM1, Herbert AD, Sternberg MJ, Kelley LA. Exploring the extremes of sequence/structure space with ensemble fold recognition in the program Phyre. *Proteins*; 2008 Feb 15. 70(3):611-25.
28. Kulkarni-Kale U, Bhosle S, Kolaskar AS. CEP: a conformational epitope prediction server. *Nucleic Acids Res*; 2005 Jul 1. 33(Web Server issue):W168-71.
29. Reimer CB, Phillips DJ, Aloisio CH, Moore DD, Galland GG, Wells TW, et al. Evaluation of thirty-one mouse monoclonal antibodies to human IgG epitops. *Hybridoma*; 1984. 3:263-275.
30. Hamilton RG, Morrison SL. Epitope mapping of human immunoglobulin-specific

Determination of spatial epitopes on human immunoglobulin light chain by computational immunology

Soheila Rohani, MD, Department of Immunology, School of Medicine, Shahed University, Tehran, Iran.

***Fatemeh Hajighasemi**, PhD, Department of Immunology, School of Medicine, Shahed University, Tehran, Iran (*Corresponding author). fatimahajighasemi@gmail.com

Fatemeh Sefid, MS, Department of Biology, School of Basic Sciences, Shahed University, Tehran, Iran.

Abstract

Background: Immunoglobulins are a group of proteins that have important role in defense against microorganisms. Immunoglobulins consist of heavy and light chains. In human, immunoglobulin light chain comprises of two isotypes: Kappa (K) and lambda (λ) based on amino acid differences in carboxylic end of their constant region. Marked changes in the K to λ ratio can happen in monoclonal expansion of neoplastic B cells or HIV infection in neonatal periods. Highly sensitive and specific anti-light chain MAbs have clinical importance in the diagnosis and immunotherapy of patients with B-cell immunoproliferative diseases. Thus, precise determination of specific epitopes in light chains is very important. Computational immunology uses the computational data for more accurate diagnosis of diseases. This study describes determination of conformational epitopes in constant region of human immunoglobulin light chain by computational immunology.

Methods: The amino acid residue and third structure of reference human immunoglobulin G light chain was found in PDB database. The second immunoglobulin G structure was defined by Phyre 2 software. Conformational epitopes of the immunoglobulin light chain were specified by CEP software.

Results: In this study five conformational epitopes located on constant domain of human immunoglobulin light chain were determined by CEP software. These conformational epitopes were located in 100-214 amino acid sequences of light chains.

Conclusion: In this study a number of conformational epitopes located on constant domain of human immunoglobulin light chain were determined. These epitopes are valuable tools for generating specific monoclonal anti-immunoglobulin light chain antibodies and might have possible implication in production of specific diagnostic kits for human immunoglobulin light chain, monitoring of monoclonal light chain diseases, treatment of related B cell tumors, epitope mapping of immunoglobulin light chain and evolutionary studies.

Keywords: Human Immunoglobulins, Light chains, Conformational epitope, Computational immunology